

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 136 - STEV. 136.

NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 11, 1930. - SREDA, 11. JUNIJA 1930.

TELEFON: CHELSEA 3878

VOLUME XXXVIII - LETNIK XXXVIII

ROMUNSKA ARMADA POVSEM REORGANIZIRANA

PRINC NIKOLAJ JE POSTAL GENERALNI NADZORNIK ARMADE IN MORNARICE

Stvarjanje novega kabineta se le počasi vrši. — Kraljica-vdova je odpotovala proti domu. — Princeza Helena se bo najbrž pobotala s kraljem. Nikolaj Titulescu je bil prevzel vlogo posredovalca. — Vintilla Bratianu je izgubil vpliv.

BUKAREŠTA, Romunska, 10. junija. — Kralj Karol je začel danes izvajati svoj program, in prva točka v tem programu je popolna reorganizacija romunske armade.

Mladi kralj, ki je prejšnji teden s svojim pučem presenetil ves svet, je imenoval gneralnim inšpektorjem armade in mornarice svojega brata princa Nikolaja. S posebnim dekretom je imenoval generala Averesca in Pressana za feldmaršala.

Danes je sprejel v avdijenci vse višje častnike, ki so mu prisegli zvestobo.

Večje težave so s sestavljanjem kabineta. Kralj upa sestaviti vlado, ki bo imela vpliv v domovini in v inozemstvu ter bo ojačila politični in finančni položaj Romunske.

Medtem si pa posredovalci neumorno prizadevajo pregovoriti princeso Heleno, da bi se pobotala s svojim možem Karolom. Razporoko, ki jo je pred leti izposlovala, bo prav lahko razveljaviti.

Danes je odšla k Heleni delegacija uglednih Romunov, ter ji sporočila, da je iskrena želja romunskega naroda, da se prijazni in pobota s svojim možem.

V političnih krogih domnevajo, da je Nikolaj Titulescu uglasil pot za kraljev povratek. Titulescu je že končal marsikak oster spor na Romunskem, ter velja za enega najboljših romunskih državnikov.

Njegova zasluga je tudi, da je Vintilla Bratianu izgubil skoro ves svoj vpliv. Titulescu se je včeraj vrnil v London, kjer vrši poslaniško službo, toda domneva se, da ga bo kralj v kratkem pozval v Bukarešto.

OBBERAMMERGAU, Nemčija, 10. junija. — Kraljica-vdova Marija bo jutri odpotovala v Monako, odkoder se bo z orientnim ekspresom odpeljala v Bukarešto.

PARIZ, Francija, 10. junija. — Romunski poslanik v Parizu, Konstantin Diamandy, bo najbrž odpoklican. Pri sedanjem kralju Karolu ni posebno dobro zapisan, ker ga je tekom njegovega bivanja v Franciji neprestano nadzoroval ter sproti poročal romunski vladi o njegovih pustolovčinah.

Poročila, ki so se razširila po inozemstvu, da namerava kralj Karol strniti Madžarsko in Romunsko v enotno državo, so brez vsake podlage.

Kralj nima nobenih imperijalističnih ciljev, ampak hoče živeti s svojimi sosedi v najboljših odnosih.

SUHAŠKA POSTAVA PRESTROGA

Načelnik Hoover je v preiskovalne komisije je napadel suhaško postav pred peti tisoč ljudmi v Bostonu. — Proklet je "osvetne represalije" v Jonesovi postavi.

BOSTON, Mass., 10. junija. — George Wickersham, načelnik komisije predsednika Hooverja za izsiljenje postav, je postal glavna postava v trški kontroverzi med mokršči in suhači, potom svojega kritiziranja ameriškega prohibicijskega sistema.

Wickershamovo stališče je bilo nepričakovano razkrito včeraj zvečer v pogovoru, katerega je imel pred pet tisoč osebami, ki so prisostvovali Narodni konferenci glede socialnega dela.

Bil je prvi javni napad na suhaško postav, kot je izvršil v tej deželi, kar jih je dal vprizoril član te komisije.

Čprav se ni zavzel za mokraško stvar, je Wickersham vendar namignil, da je prepričan, da so sedanje suhaške postav v tej deželi prestroge in da niso vzgajale svojega namena, ker niso vzgajale občinstva napram ideji zmernosti.

— Kazni, — je rekel, ko je govoril o določbah Jonesove postav, — so nekatere "osvetne represalije" na one, ki dvomijo o zakonodajni moči.

— Združene države, — je rekel, — se lahko nauče od Anglie in Walesa, kjer je vzgoja uveljavila resnično zmernost. Sila, katero se je uporabila za izvedenje suhaških postav iz njih sprejema, je morala stopiti na mesto vzgojnih metod, katere so opustili.

— Kadar je postava izraz volje zakonodajne večine ter ne izraža splošnih nazorov občine, skuša zakonodajna oblast pogosto, če ne splošno, izsiliti pokorščino s pretiranimi kaznimi, čeprav ta metoda le redkokdaj doseže svoj cilj.

KITAJSKI NACIONALISTI SE UMIKAJO

Vstasi iz Kvangsi provin-
ce uspešno prodirajo
ter spravljajo vladne čete
v obupen položaj.

HANKAU, Kitajska, 10. junija. Vstasi iz provinc Kvangsi neprestano prodirajo ter ogrožajo vladno vojaštvo pri Yochowu v severnem delu provinc Hunan. Nacionalisti se umikajo ob železniški progi, vodeči proti Vučangu.

Neko poročilo pravi, da so vstasi zavzeli važno mesto Čangšo ter da niso naleteli skoro na nikak odpor.

Zaenkrat sta glavni cilj vstašev Hankau in Vučang. Obe mesti sta izredno velike strateške važnosti. Hankau je bil nekaj časa sedež nacionalistične vlade. Ko so pa nacionalisti utrdili svoj vpliv, so se preselili v Nanking.

Poročila iz Nankinga se seveda povsem drugače glase. Kaj-Šek zatrjuje, da dosedaj sploh še ni prišlo do kakih odločilnih bojov in da se je umikanje nacionalistov zavrnilo iz strateških razlogov.

LAČNO MATER SO ARETIRALI ZARADI KOTLA

Hotela je pomagati sebi in svojim sedmim otrokom, pa se bo morala pokoriti v ječi za svojo pregreho.

V New Yorku je živila v borem stanovanju na vzhodni enajsti ulici Fernanda Diaz, koje mož je mornar in se ne briga dosti za svojo družino. Včasih ga ni po več mesecev domov.

Mrs. Diaz je že večkrat slišala, koliko denarja napravijo butlegarija ljudje, ki ne znajo niti podpisati svojega imena.

Ni zahrepenela po bogastvu, pač pa po nekoliko udobnejšem življenju. Mrs. Diaz ima sedem otrok. Najmlajša sta dvojčka, stara mesec dni. Predvsem zaradi otrok je skušala zaslužiti nekaj denarja z žganjem. Kupila je kotel za deset galon.

Ko je nakuhal prvi kvart, je stopil v njeno stanovanje nadzornik tenement hiš.

Opazil je kotel na peči ter je naznanil policiji. Predvčerajšnjim jo so aretirali. Na policijski stražnici ni tajila, da je kršila, oziroma skušala kršiti osemnajsti amendent, toda samo zato, da pomaga svojim otrokom.

Taki izgovori pa pri oblastih seveda nič ne zaležejo.

Mrs. Diaz se bo morala zagovarjati pred porotniki.

Če bo srečna, bo oproščena. Toda sodnik ji bo zabilil, da si mora v bodočnosti na drug način služiti svoj kruh, namreč z ribanjem in pranjem.

ZLOČINKA ZOPET SKUŠALA POBEGNITI

AUBURN, N. Y., 10. junija. — Cateye Annie McDowell je zopet skušala pobegniti iz ženske državne kaznilnice, a zasedli so jo predno je mogla izvršiti svoj namen. Zaprl so jo vsled tega v najmočnejši oddelk jetnišnic.

Bila je tatlica iz navade.

P. R. T. KUPILA HARTEL CAB KOMPANJO

PHILADELPHIA, Pa., 9. junija. Philadelphia Rapid Transit kompanija je objavila, da je kupila Hartel Cab kompanijo, ki je obratovala približno 25 kabov med tukajšnjo 69. cesto in Landsdownom.

VARČEVANJE Z VODO

V elementarnih šolah bodo učencem pojasnili načine, kako je mogoče varčevati z vodo da uveljavijo večje varčevanje, posebno v tem letnem času. Pouk se bo vršil v vseh šolah, in pojasnilo se bo, kako varčevati z vodo, ki je tako dragocena, posebno v takem mestu kot je New York.

ŠTORKLJA V KRALJEVSKI DRUŽINI

OSLO, Norveška, 9. junija. — Soprog norveškega prestolonaslednika, Marta, je rodila včeraj popoldne hčerko, ravno štirinajst dni po uničenju njene hiše vsled požara iz katerega je ušla na zagroten način. Stara je 29 let ter je bila preje princesinja Marta Švedska in je načelninja švedskega kralja. Poročila se je s princem Olafom 21. marca lanskega leta v Oslo.

ŽIDJE VESELI KARLOVEGA POVRATKA

Glavar romunskih Židov v New Yorku pravi, da se bodo končala preganjanja Židov na Romunskem.

Glavar romunskih Židov v New Yorku, Solomon Sufrin, je izjavil, da se romunski Židje, katerih je v New Yorku nad devetdeset tisoč, nelzumno veseli povratka Karola v Romunijo.

— Na Romunskem je izredno veliko Židov — je izjavil Sufrin, — ki so dosedaj živel v neprestanem strahu in trepetu, dočim je bil Karol že odnekad njihov prijatelj. Karol je postal in dostojanstven človek, kateremu je res pri srcu dobrobit naroda. S Karolovim prihodom je romunskim Židom zaslajala boljša bodočnost. Vsa nasprotstva med Židi in kristjani bodo mahoma končana, kajti Karol je resničen Evropejec, ne pa Balkanec.

ZACETEK MEDNARODNE DELAVSKE KONFERENCE

ŽENEVA, Švica, 10. junija. — Danes se je začelo štirinajsto zasedanje mednarodne delavske konference. Ob tej priliki se bodo bavili predvsem s sledečimi problemi: prislilnim delom; delovnim časom za uslužbence, ki imajo mesečne plače in delovnim časom za delavce v premogovnikih.

Mednarodni delavski urad je že sestavil razne predloge o teh zadevah, ki bodo prišle pri konferenci na vrsto.

Upati je, da bo konferenca uspešna.

VELIKA RAZSTRELBA V CALIFORNIJI

OAKLAND, Cal., 9. junija. — Sedem delavcev je bilo ubitih in eden je bil poškodovan vsled eksplozije, ki se je pripetila včeraj zvečer v Calaveras tunelu, dvajset milj južno od Oaklanda. Trupla so odvedli danes v Livermore mrtvašnico, kjer jih bodo skušali natančneje identificirati.

NASLOV PAPEŽA IZPREMENJEN

VATICAN CITY, 9. junija. — Oficialni vatikanski direktorji za tekoče leto, ki je bil ravnokar objavljen, vsebuje važno izpremembo v papeških naslovih. Sedanji pa je: Suveren države Vatikanskega mesta. — Prej je vseboval naslov vse kraje, katere so vzel Italijani papežu. Duhovni naslov papeža pa je ostal neizpremenjen. Glasi se:

Vikar Krista, naslednik sv. Petra, škof Rima, nadškof in metropolit rimske province, primus Italije, patriarh zapada, najvišji duhovnik splošne cerkve.

ODVEDENO TRUPLO POSLANIKA

LIZBONA, Portugalska, 9. junija. Soglasno z željami njegove vdove bo prevedeno truplo dr. Alberta von Baliganda domov na križarki Koenigsberg, ki bo opula v četrtek. — Tako se glasi v uradnem obvestilu. Dr. von Baliganda je zavratno umoril v soboto neki domačin iz Gdanska, ki je prišel v Lizbono s ponarejenim poštnim listom.

MORILCEM POROČEVALCA SO NA SLEDU

Bivši poslanec in gangster pod ključem. — Za ugotovitev morilca je razpisanih štirideset tisoč dolarjev nagrade.

CHICAGO, Ill., 10. junija. — Mestne, državne in zvezne oblasti si v vsaj vneto prizadevajo dobiti morilca, ki je včeraj popoldne ustrelil v nabitem subway časniškega poročevalca Alfreda L. Lingla.

Lastniki čikaških listov so razpisali štirideset tisoč dolarjev nagrade, katere bo deležen oni, ki bo prišel morilcu na sled.

Policija domneva, da je bilo pri umoru udeleženih najmanj šest moških. Trije so se nahajali v neposredni bližini, dočim so stali trije na mestih, mimo katerih je moral, oziroma bi moral iti poročevallec.

Poročevalec Lingle je bil že dalj časa zapisan smrti, ker je precej natančno poznal delovanje in načrte čikaških gangsterjev.

Kmalu po umoru je bil aretiran Dominik Aiello, ki velja med gangsterji kot izbrani strelec. V njegovem stanovanju je našla policija dva nabita revolverja.

Aretiran je bil tudi John MacLaughlin, bivši član illinoiske zakonodaje ter lastnik raznih igralnic in kazino.

LETALEC YANCEY VAREN V LIMI

LIMA, Peru, 9. junija. — Kapitan Lewis Yancey in njegov sopilot, Emil Burgin, sta dospela danes semkaj iz Talara, Peru, na potovanju po Južni Ameriki, brez Zek Boucha, radijskega operatorja. Kapitan Yancey je rekel, da je bil radi potrebne velike zaloge gazolinskega olja, pustiti radijskega operatorja zadaj. Bouck bo dospel semkaj s prihodnjim aeroplanom v dveh ali treh dneh, nakar bodo odleteli proti Antofagasta, Chile.

ANGLIJA NOČE DATI INDIJI SAMOVLADE

Simonovo poročilo je naletelo na odpor, češ da ni zrel čas za samovlado. Poudarja ovire ter naklada odgovornost parlamentu.

LONDON, Anglija, 10. junija. — Trdno prepričanje, da ni še zrel čas, da se takoj dovoli Indiji samovlado, je razvidno iz angleške reakcije napram prvi polovici poročila Simonove komisije, ki je bilo objavljeno včeraj zvečer.

Poročilo nudi pregled zgodovine indijskih političnih in družinskih naprav ter ima očitno tendenco pokazati Indijo pod angleško vladno.

Druga polovica poročila, ki bo vključevala priporočila komisije, bo objavljena dne 24. junija.

Razdelitev poročila v dva dela ima gotovo namen, da omogoči študiranje pregleda in dejstev, vsebovanih v njem, da bodo imeli ljudje priliko, da razumejo vzroke priporočil.

Reakcija v časopisju kaže, da ne sme Anglija prehitro dati Indiji samovlade. Številni opazovalci pripominjajo, da drže verska in plemenska nasprotstva narode v Indiji razdeljuje.

Komisija, kateri je načeloval Sir John Simon, je preživela v Indiji dve leti in pol ter zbiral material. Vsa znamenja kažejo, da bo Indija potrebovala še daljšo angleško nadzorstvo in kontrolo.

Komisariji so bili člani treh političnih strank Anglije ter so bili soglasni v svojih nazorih.

Prepotovali so 21.000 milj, ko so nabirali podatke, nakar so dostavili svoje lastne zaključke.

Poročilo pravi ob zaključku:

— Vso odgovornost ima angleški parlament, ki je odgovoren za blagostanje in napredek indijskih narodov.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZNANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRAH PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din	500	£	100
"	1000	"	200
"	2500	"	500
"	5000	"	1000
"	10,000	"	2000
		\$	5.75
		\$	11.50
		\$	28.75
		\$	57.50
		\$	115.00

IZPLAČILA V DOLARJIH:

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodite v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljume se boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nami sporazumete glede načina nakazila.

Izplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75%.

SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

DVOJNA KRALJEVSKA ZAROKA

BERLIN, Nemčija, 9. junija. — Dvojna zaroka med prejšnjo grško in hessenško vladarsko hišo je bila danes objavljena. Zarokil se je 23. letni dedni vojvoda Jurij Hessenški z grško princesinjo Cecilijo.

OKOSTNJAK PREDPOTOP- NEGA ČLOVEKA

TEXCOCO, Mehika, 9. junija. — Dr. Carlos Basauri je razkril v bližini vasi San Andres Jalisco okostnjak velikanskega prazgodovinskega človeka. Dr. Basauri načeluje ekspediciji, katero je poslal vzgojni departament v Texcoco okraj, ki je bogat na prazgodovinskih ostankih. Okostnjak so poslali v Mexico City, da ga prouče.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 15th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za tiskarstvo na celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopolni bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 15th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 2878

KAROL NA ROMUNSKEM PRESTOLU

Zadnja poročila iz Bukarešte se čitajo kot burka. Izgubljeni sin Karol se je vrnil ter skoro dobesedno iz zraka padel v glavno mesto.

Ob navdušenem nazdravljanju romunskega prebivalstva je zasedel romunski prestol, kateremu se je bil pred petimi leti prostovoljno odpovedal.

Karol je preživel svojo mladost v ljubimkanju.

Z neko Zizi Lambrino je pobegnil v Odeso ter se poročil z njo. Ko mu je rodila sina, je pregovoril romunski parlament, da je ta zakon razveljavil. Svojo ženo, princelino Heleno in svojega sina je pustil na cedilu ter pobegnil v Pariz ter živel v razkošju na stroške romunskega naroda.

Sedaj, ko je star šestintrileset let, se je pa naenkrat zopet spomnil svoje domovine, zavedel se je svojega pokolenja in odletel iz Pariza z aeroplanom v Bukarešto.

Tudi pokojni madžarski kralj Karol je pred leti nekaj podobnega nameraval. Dvakrat se je pripeljal na Madžarsko v namenu, da se polasti krone sv. Štefana, pa mu je obakrat spodletelo.

Madžarskemu Karolu se je izjalovila namera, pusto-lovskemu romunskemu Karolu se je pa izborna posrečila.

Vesti o državnem prevratu, na katerega so se najbrž že več mesecev skrbno pripravljali, niso povzročile v državnih pisarnah in raznih evropskih dvoranih krogih, kakakega posebnega presenečenja.

Kako se je izpremenil svet izza svetovne vojne! — Kakšno vlogo je igralo tedaj vprašanje monarhij in kakšno vlogo igra dandanes?

Prej bi se vsepovsod govorilo, pisalo in razpravljalo o tem, dandanes se pa za tak dogodek skoro nihče ne zmeni.

Navdušenje romunskega prebivalstva si je lahko razlagati. Romuni so vedno smatrali, da je bil bivši prestolonaslednik Karol deloma prisiljen zapustiti deželo, ker je proti njemu nastopil največji izkoriščevalec, kar jih je poznala Romunska, in obenem tudi absolutni vladar Romunske, Bratianu.

Ko je pa prišla na krmilo kmetska stranka pod vodstvom Julija Maniu, je tudi Karol zasulil, da se mu bo kmalu uglasila pot do prestola.

Nadalje je treba pripomniti, da je imel Karol vedno dosti odkritosrčnih prijateljev med visokim romunskim častništvom.

Tudi to je dosti pripomnilo, da je prišel na krmilo.

Karol je postal kralj, dočim se je moral dosedanji kralj, osemletni Mihael, zadovoljiti s prestolonasledstvom.

Italija proti Panevropi

"Giornale d'Italia" ki velja za Musolinijevu oficijozno glasilo, se bavi v uvodniku z Briandovim panevropskim načrtom. List meni, da bi bila Briandova Panevropa samo nevaren dvojni Društva narodov. Če se smatra, tako nadaljuje list, Društvo narodov za nekorisno, potem je tudi silna nova organizacija brez potrebe. Če pa se meni, da je Društvo narodov koristno in potrebno za ureditev gotovih zadev ob gotovih pogojih, potem ni potrebno ustvarjati nove zapletljive in spore s ustanovitvenim ali kakršnokoli institucij. Ali je u-mestno, ustvariti nasprotje med Ameriko in Evropo, če je Evropa že danes z gospodarskimi in finančnimi interesi tako tesno zvezana s severnoameriškim trgovom?

List zastopa mnenje, da je naravnost škodljivo, ustanavljati kon-tinentalni blok, ki bi najno izval ustanovitve drugega bloka na dru-gi celini. Kitajska in Japonska so vedno bolj približujeta Evropi. — Trenutno torej ni umestno, da se postavlja Evropa kot blok proti drugim celinam v tako ostrih po-tedah. Že brez tega je v Evropi in na svetu dovolj povoda za spore in nevarno bi bilo izvirati med celinami nasprotja, pri katerih bi siej ali prej prišla na površje tudi ple-menska vprašanja.

Iz Slovenije.

Odmevi Jontesove družine. Rozburjenje po mestu, zaradi grozovite družinske tragedije v Jonesovi družini v Prečni ulici št. 2, se še ni poglobilo. Ludje, ki pozna-jo Josipa Jontesa, sprva kar niso mogli verjeti, da bi mogli izvršiti on tako strašno dejanje. "Tak mi-len človek, pa morilec? Neverjet-no!" so se pogovarjali ljudje v me-sta vsepovsod. Poročila listov pa so prikazala vso grozno resnico. — majka le izraziti motiv, ki je n-srečnejša gnal h krvavemu dejanju. Tega pa menda niti on sam ne po-zna in se ga ni prav zavedal, dasi je dejanje tu. Na policiji so Josi-pa Jontesa še enkrat zaslišali. Pri-znal je, da so ga trle v zadnjem času čedalje huje skrbi za obstan-ek, kajti vzdrževati je moral že orasle otroke. Poročila listov pa so prikazala še razna druga razočaranja. Zakaj prav za prav in kako ter kam je streljal, pa Jontes, kakor je po-vedal pri zaslišanju, ni znal na-vesti.

Izpovedi nesrečnega moža so prav verjetne, kajti v zadnjem času je sploh kazal znake težke duševne depresije. Tudi se je obnašal večkrat popolnoma abnormarno.

Naboji, katerih se je poslužil pri streljanju iz revolverja sistema "Bulldogg", so bili stari že nad 18 let. Strokovnjaško mnenje se gla-si, da je moral Jontes, ki je pri za-slišanju navedel, da sploh ni me-rih, marveč streljal naskar na sle-po, oddal strel na ženo prav iz ne-posredne bližine.

Smrtna žrtev Savinje. Satinija je po deževju močno na-rasla. Delavci, ki so zaposleni pri regulaciji reke, so bili priča pre-tresljive drame, ki se je odigrala pred njihovimi očmi.

Posestnik Pošebal iz St. Lovren-ca pri Prebodu, star 70 let, se je napotil s parom konj na drugi breg Savinje po pesek. Spremljal ga je njegov 17-letni sin. Ker se mu je zdelo predaleč čez Grobeljski most, je sklenil, da s praznim vo-zom prevozi tričetrt ure daljšo pot preko mosta. Tako delajo tudi dru-di in tudi on je že večkrat vozil preko reke.

Konji, kakor da bi slutili nesre-čo, niso hoteli v vodo. Na priganja-nje pa so jo le začeli bresti in po-grezali so se neprizadevno glo-boko. Valovi so se zaganjali v voz in konje z vedno večjo silo. Ko-njem je segala voda že do trebu-ha, ko so se nekje v sredini reke ustavili. Konji se niso hoteli gani-ti, valovi so začeli voz počasi vleči proti toku. Tedaj sta oče in sin spo-znala vso nevarnost položaja. Sin je zadržal konja, oče pa ga je pri-ganjaj s šibo od zadaj. Pri vozu se je odpela vaga in vse je šlo z va-lovi v vedno lažji tok. Pri vozu se dvignilo tudi dno in stari Pošebal je bil naenkrat sredi valov. Okle-pal se je sprva nekih desk, a so ga valovi kmalu odtrgali od njih.

Delavci so hoteli na pomoč, ki pa je bila zaradi močne narasle re-ke nemogoča. Eni žrtov so valovi že odnesli, druga pa se je v smrt-nem strahu še vedno oklepala ko-nja. Iz valov se je videla samo še glava. Delavci so klicali fantu, proti kateri strani naj se obrača in ta je res po srečnem naključju o-

brnil konje proti bregu. Tu so mu prišli delavci na pomoč ter ga rešili. Prva njegova beseda je bila: "Kje je oče?" — Samo s kretajo so mu pokazali, da ga je odnesla vo-da. Ves dan so iskali truplo nesreč-nika, a ga niso našli.

Aretacija beračev. Te dni sta se pojavila v Škofji Loki dva berača, ki sta zaradi svo-jega predrznega ponašanja vzbujala očerjenost meščanov. V docela vinjenem stanju sta terjala prosja-ka milodarov, dokler ni prišel mestni stražnik, ki je dodelil tujcem stanovanje v občinski temnici. O sličnem objestnem nastopu bera-čev poročajo iz Javorja, kjer se je vršila birma. Nevredni darov so se nekateri prosjaki iz ljudi narav-nost norčevali in skoroda zahte-vali podpore. Škofja Loka ima o-pravka seveda le s tujimi ubožci, ker je za domačine poskrbljeno v mestni ubožnici.

Žalosten konec fantovskega pretepa. 25. maja je bilo v mali vasi v Gradišču pri gostilničarju Drak-slerju precej živahno. Okrog 15 pa je naenkrat nastal met fanti, ki so se zbrali iz raznih vasi, prepir. Ko so si fantje v gostilniški sobi sko-cili v lase, so priskočili nekateri gostje in Drakslerjevi, da bi jih po-mirili in razdvojili. Nekaj vroče-rožnežev so spravili z hiše, a se je eden od njih zopet vrnil s sekiro v roki. K sreči so ga takoj razoro-žili in spravili ven.

France Smole, ki je bil ves čas v gostilni, pa je naenkrat pričel za-trajevati, da je bil napad s sekiro njemu namenjen. V tem zatrevja-nju se je vedno bolj razburjal in končno stekel iz hiše. Za hišo je slineč težak tolkač za sadje. Tega je Smole zgrabil in se zakadil z njim med fante. Pred besnim in tako oboroženim Francetom so vsi bežali. Zadnji je bil kočarski sin Slavko Čilenšek iz Kamenege vr-ha. Stal je s svojo zaročenko Tonč-ko Ambrožev pred hišo, ko je pri-drvel tja France Smole. Hotel se je umakniti v vežo, a je bilo že pre-pozno. Dobil je s tolkačem tako strašen udarec po glavi, da se je takoj onesvestil. Imel je prebito lo-banjo. Težko ranjenega Čilenška se sosedje naložili na voz ter ga z večernim vlakom prepepeljali v Ljubljansko bolnišnico. Od Sv. Križa so prišli orožniki in aretirali Franca Smoleta.

Nevarni vlomilci in tat. Brezposelni delavec Nace Grum se je potepal po Ljubljani in pov-sod iskal prilike, da odnese ta ali oni predmet. Najprej je kradel o-krog branjevskih stojnic, nato pa se je lotil hvalježnejša vlomiske-ga poklica. Pretekega popoldne je prišel na dvorišče hiše prevoznika kjer je kmalu udril v sobo hlapca Završana v Jernejevi ulici v Šiški. Josipa Voliča. Odnesel mu je nov povrhek in svetilnice hlače. Ponoči je prišel Grum na Zobjek, kjer se je spazil v delavnico krojaškega mojstra Franceta Šimnica ter od-nesel listrat suknjič in modne hla-če. Grum je po izvršenih tatvinah neznan kam pobegnil, tako da ga policija še ni mogla izslediti.

O rednem štedenju.

Redno štedenje je najboljši zavarovanje proti posledicam slabih delavskih razmer. Oni, ki so v času obilnega za-služka štedili, so polagoma stvorili sklad, iz katerega lahko črpajo kadar nimajo dela.

Redno štedenje je velikega pomena za delavca, ki nima drugega dohodka kot plačo za delo svojih rok. Zato bi moral majhen del te plače prihraniti za bodoče potrebe.

Naša banka pomaga v znatni meri vsem, ki hočejo štedi-ti. V prvi vrsti pazi na to, da je denar naložen sigurno in tako, da ga v agateli lahko vsak čas zopet dvigne. Nato plača obre-sti po 4% na leto, pričeni z vsakim mesecem. To je naj-boljšje obrestovanje, ki se ga more sedaj pričakovati za si-gurne hranilne vloge.

Vlagatelji izven New York-a nam pošljejo denar najpri-pravnejše po Postal Money Order ali Bank Draft.

Od naših rojakov v Kanadi sprejemamo tudi Money Orders, Drafts in gotovino v KANADSKIH DOLARJIH ter iste v polni vrednosti v ameriških dolarjih vpisujemo v vložne knjižice.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

Fantovski napad na orožnika.

V vas Ločno, od Novega mesta pol ure oddaljeni kraj, je prišel po daljši odsotnosti na dopust na očet-ov dom orožniški podnarednik Alojzij Šrem, ki služi v pri orož-niku Carevem selu v Južni Štajli. Šrem se je ves dan zadrževal doma v družbi sester in bratov ter so-rodnikov, proti večeru pa je šel na vas posetit znanca, ki so bili vbra-ni kakor običajno ob nedeljah v gostilni pri Košu. Ko se je proti 11. vračal sam proti mestu, je opa-zil, da mu prihaja nasproti druž-ba fantov. Že na daleč se mu je zdelo, da so fantje nekam bojovito razpoloženi, kar pa končno ni sma-tral za opasno in je korakal na-prej. Komaj pa je prišel do novo-postavljene kapelice Sv. Antona, so ga ustavili fantje, ki so bili na-pram njemu očitno sovražno raz-položeni. Prišlo se je izzivanje, na-kar so se fantje zagnali vanj. Šrem je padel na tla, nakar so ga začeli fantje obdelovati s pestmi in raz-nimi trdimi predmeti.

Ko je Šrem spoznal nevarnost, ki mu je pretila, je v kritičnem tren-utku prijel za samokres ki ga je imel pri sebi, pričel streljati in za-del službenca mestne občine Jo-žefa Kukmana, doma iz Lesnice, občine Sv. Peter. Orožnik je v ce-lem oddal štiri strela.

Projektil je prebil Kukmanu ten-ko in debelo črevo. Takoj po odda-nih strelh je privozil po cesti za-stopnik šivalnih strojev Čop, kate-rega je Šrem naprosil, naj takoj po prihodu v mesto obvesti o napadu orožniško postajo, ki naj pošlje v Ločno patruljo. Ker pa Šrem Čopu ni opisal dogodka podrobneje, je šel ta takoj po svojem prihodu v mesto spat, ne vedoč, kaj se je od-igralo na cesti zunaj mesta.

Tovariši smrtonosno ranjenega Kukmana so odpekljali ranjenca do hiše posestnika Zalorja v Ločni, kjer so zaprosili za voz in sami od-pekljali nezvestnega Kukmana v kandijsko bolnico. V bolnici so Kuk-mana takoj operirali, a je ranjenec nazvise temu ob 13. umrl.

Oryeseno orožništvo je uvedlo preiskavo ter si je ogledalo tudi kraj napada. V zadevc so vpleteni 27-letni Ivan Kroševac, službenec valjčnega mlina v Mačkovicu, ki ga je eden izmed projektilov zadell na levim ocesom. Drugi je 27-letni Ivan Dragan iz St. Petra, tretji pa pokojnikov brat Ivan Kukman iz Blešnice. Kako je prišlo do papa-da in kako se je pretep razvil, bo pokazala šele uvedena preiska-va.

Nočni napad. Ko se je ponoči vračal 20-letni delavec na Škofjski žagi v Marji-nem gradu pri Možuju Fr. Planov-šek, doma z Taborja pri Rečici ob Savinji, po poti s Prihove proti do-mu, so ga na samotnem kraju ne-nadoma napadli neznani moški in ga z raznimi orožjem pobili na tla. Hlapca ki je dobil pri napadu hude poškodbe na glavi in desni ro-ki, so prepepeljali v celjsko bolnico.

Lovro Remec umrl v bolnici. Na Gašteljskem klanecu pri Kran-ju se je težko ponesrečil žagar in posestnik Lovro Remc iz Primsko-vega. Imenovani se je okoli 7. vra-čal z gasilske veslice na Bregu s košom domov. Na klanecu mu je privozil nasproti avtomobil ljub-ljanskega industričja, Ivana Polla-

ZAČARANA HIŠA

Mirna in samotna kmetija Ro-siers blizu Lyonsa na Francoskem je nenadoma postala torišče čudnih prizorov. Čim se vsedejo ljudje k mizi, pričnejo vsi krožniki, noži, in kozarci divji ples. Številne priče so opazovale te prizore. Nenadno je zavrelo in prekipelo mrzlo mle-ko v loncu, ki je stal na polici da-leč od peči. Posoda je zletela na tla in se razbila. Stoli in klopi so se brez vsakega vzroka pomikale sem in tja. Vsa sosesa je prepričana, da je domaćija Rosiers uročena za-radi nekega greha. V rodbini je zavladalo obupno razpoloženje, zla-sti ker so ji vrhu vsega oboleli vsi otroci. V tej stiski so se obrnili kmetje na oblasti. Zdal je dospel z avtomobilom oddelek orožnikov, ki je dobil nalogo preiskati skrivnost-ne dogodke. Kdo bo zmagal: orož-niki ali duhovi?

Peter Zgaga

Sedanji romunski kralj Karol je bil dvakrat poročen, nato je pa še par let na koruzi živel.

Vsekakor korajzen človek ki se ne ustraši vsake stvari.

Pravijo, da je narod zadovoljen z njim. Zdal si mora zamisliti še podporo svoje mnogoštevilne in vsestranske zlahte, pa bo šlo.

V slučaju skrajne sile pa lahko odpotuje v Pariz, kjer ga čaka nje-gova ljubica, madama Lupescu, z odprtimi rokami.

Od novega leta pa do začetka ju-lija so plačali Amerikanci petin-dvajset milijonov dolarjev za ne-vredne akcije.

To je najboljši dokaz, da ni v Ameriki tako slabo kot pravijo ne-kateri.

V nedeljo bo piknik v borštu za Ravnim Hudičem.

Priredi ga "Domovina" z Osme Kot se govori po New Yorku in Ridgewoodu, ni bil še noben piknik tako dobro obiskan kot bo nedelj-ski.

Neka 350 funtov težka ženska se je locila od svojega moža.

Mož ni torej ločen samo od svo-je boljše, pač pa tudi od svoje tež-je polovice.

Vabil iz Kanade ni ne konca ne kraja.

Neprestano me rojaki vabijo in pozivajo, naj pridem, da bo olraj, da mi ne bo žal in tako dalje.

Pravijo, kako da je lepo v Kana-di, posebno zdaj v poletnem času, ko razsaja epidemija žefe, proti ka-teri je tam nebroj zdravih.

Nekdo mi je celo vozni red po-slal in seveda ni pozabil pripom-niti, naj tudi na drugo stran po-gledam, kjer so označeni vlaki, ki vozi-jo s kanadske meje nazaj proti blaženemu New Yorku.

Zadnjič sem dobil kar zaporedo-ma tri razglednice, na katerih je bilo prav nazorno predočeno, kak-šen je človek, ki se v Kanado od-pravlja, in kakšen je, ko se vrača iz nje.

Sam Bog in Mamca božja naj se usmilita človeka, ki se vrača iz Ka-nade.

Mikalo me je in držalo na vseh koncih in krajih, da bi se podal v objubljeno deželo, ker pa nisem posebno vešč potovanja, sem skle-nil, da se najprej informiram, ka-ko in kaj.

Ako človek sam potuje, je pre-puščen samemu sebi. Ako potujeta dva, istotako, če se pa trije podajo na pot, je že vse drugačna nu-mara.

In tako sem doznal, da so pred kratkim trije slamičarji odpoto-vali iz prijaznega Ridgewooda v širni svet.

Na farme hoditi, to že ni več moderno, — so sklenili — Vsak newyorški slamičar gre na far-mo, oziruma farmo kupuje. Nak, to ni za nas. Mi gremo v Kanado!

Zračunali so, koliko bo za vož-njo, koliko za jed in prenočišče in koliko bo za druge potrebe, ki jih po mnenju Kanadcev ni v Zdrže-nih državah.

Nekoga lepega jutra so se odpra-vili.

Najprej se je vsak v svoji lastni kleti primerno podprl, nakar so se vsi trije še drug pri drugem neko-liko podprli in ko so proti večeru dospeli do prvega kulturnega sre-dišča newyorških Slovencev na Ir-wing Ave., so bili že tako podprti, da so morali odložiti odhod za dru-di dan.

Naslednjega dne so se poslavljali od znancev in prijateljev ter dospeli do druge ceste v Downtownu.

Od druge do davete ceste so ro-mali natančno tri dni in tri noči.

Četrtega dne so dospeli do štiri-najste ceste, pstege dne so jih pa skrbne ženske zasledile neke na trindvajseti cesti ter jih dale s taksijem odvesti domov.

Od napornega potovanja so bili tako zdelani in utrujeni, da je bilo treba klicati zdravnika, in zdravnik je pri vseh treh ugotovil otekel in nabrekli želodec ter jim strogo za-bil, da najmanj šest mesecev ne smejo razen vode in mleka pokusiti nobene druge pijače.

Po šestih mesecih nameravajo nadaljevati potovanje.

Če bo šlo vse posreči bodo v par letih dospeli do Kanade ter bodo izročili tamšnjim rojakom moje iskrene pozdrave.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

O GLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše

članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

ZET GOSPODA POIRIERA

Knjižgarna 'Glas Naroda'

